

Introduction

The goal of this lesson is to help you share the most important commandment of all from Mark 12:28-34: “Hear, O Israel: The Lord our God, the Lord is one. Love the Lord your God with all your heart and with all your soul and with all your mind and with all your strength.” This is a very important passage in our faith, and it provides both point of contact and contrast with other faiths. The passage, which quotes Deuteronomy 6:4, is also a sort of equivalent to the profession of faith in other religions. If someone asks for your profession of faith—and if you haven’t got the Nicene Creed memorized—you could do worse than to quote this passage.

You can listen to an audio recording of this passage.¹ This passage starts at time 5:08 and continues through 6:28. The audio version has ملايان يهود [mulajɒn-ε jehud] instead of علمای دين. It also has قدرت خود [qudrat-ε xud] instead of قوت خود.

Process

1. Read the passage. Focus on the command itself (in bold).
2. Check that you understand the words and grammar
3. Role-play sharing this verse with a friend

For the role play, you could begin by asking your “friend” what the most important command in their religion is. They can then reciprocate by asking you the same question. This doesn’t need to be ultra-realistic. Just practice making the transition.

If you’re able to read Dari, or learning to read Dari, you can work from the Dari alphabet version. The back side of this sheet has an interlinear version, with pronunciations and glosses. Otherwise, there is a phonetic transcription of the parable below. The phonetic version aims for a more spoken pronunciation and word choice. (The [h] has been left in; drop them as your dialect requires.)

¹Available at: <http://www.afghanbibles.org/>. At the time of publication, the MP3 version could be found here: <http://audio.sadayezindagi.com/audio/voice/DDB/Mark12.mp3>

The text

فرمان بزرگ

یکی از علمای دین که بحث آنها را شنید و پی برد که عیسی جواب عالی به آنها داده است، پیش آمد و پرسید: «مهمترین حکم شریعت کدام است؟» عیسی جواب داد: «اول این است: ای اسرائیل بشنو، خداوند، خدای ما، خداوند یکتا است و خداوند، خدای خود را با تمام دل و تمام جان و تمام ذهن و تمام قوت خود دوست بدار. و دوم این است: همسایهات را مانند خود محبت نما. هیچ حکمی بزرگتر از این دو وجود ندارد.» آن شخص به او گفت: «ای استاد، درست است، حقیقت را فرمودی - خدا یکی است و به جز او خدایی نیست و دوست داشتن او با تمامی دل و تمام عقل و تمام قدرت و دوست داشتن همسایه مثل خود از همه هدایای سوختنی و قربانی‌ها بالاتر است.» وقتی عیسی دید که جوابی عاقلانه داده است، به او فرمود: «تو از پادشاهی خدا دور نیستی.» بعد از آن دیگر کسی جرأت نمی‌کرد از عیسی سؤال بکند.

farman-e bozorg

jeke az ulemaje din ke gap-e unra gof kard o famid ke isa dzawabe xub ba un dda, pef amad o porsid: "mohemtarin hukme farjat kudam-as?" isa dzawab dad: "awal in as: aj esrajil guf ko, xudawand, xudaje ma, xudawand jakta-s, o xudawand, xudaje xud-a hamraje kul-e del o kole dzan o kul-e zehn o kul-e quwate xud dust dar. o duwome in as: hamsajet-a mesle xud muhabat ko. hetf hukm-e bozorgtar az in du wodzud nadra." u saxs ba u guft: "aj ustad, durust-as, haqiqat-a gufti— xud jeki-s o ba dzuze u xudaje nest o dust dastane u hamraje kul-e del o kul-e aql o kul-e qudrat o dust dastan-e hamsaja mesle xud az hama-je hedaja-je suxtani o qorbani-ha balatar as." waxt-e isa did ke dzawab-e aqelana dda, ba u guft: "tu az padshahi-je xuda dur nesti." bad az u digar kase dzur?at namekad az isa sawale kuna.

یکی از علمای دین که بحث آنها را شنید و پی برد
 jek-e az ʔlema-je din ke bahs-e ke an-ha ra Ńnid wa pi burd
 carry.PST tendon and hear.PST DEF that-PL discussion-EZ that religion scholar-EZ from one-INDEF

که عیسی جواب عالی به آنها داده است، پیش آمد و پرسید: «
 ke isai dzawab-e ali ba an-ha ba dad-a Ńmad peŃ ast wa porsid
 ask.PST and come.PST front is give.PST-PART that-PL to excellent answer-EZ Jesus that

مهمترین حکم شریعت کدام است؟»
 muhem-tarin hukm-e Ńarjat kudam Ńarjat ast ke
 is which law command-EZ important-SUPER

علماء This word (which is علماء—the علماء is an ezafa) is the plural of عالم [ʔlema].

پی بردن As you might have guessed پی بردن is an idiom. It means ‘to trace’ or ‘to discover’. پی can mean either ‘tendon’, or figuratively ‘track, trace’. It’s probably best to memorize this one rather than trying to make sense of it!

عیسی جواب داد: « اول این است: ای اسرائیل بشنو، خداوند، خدای ما، خداوند
 isai dzawab-e dad: « ʔl in in awal ast in awal dad dzawab-e isai
 Lord-EZ 1P God-EZ Lord SUBJ-hear Israel O! is this first give.PST answer Jesus

یکتا است
 ast jaktā
 is single

و خداوند، خدای خود را با تمام دل و تمام جان و تمام ذهن و
 wa zehd tamam-e wa dzan tamam-e wa del tamam-e ba ra xud xud-je xudawand wa
 and mind all-EZ and body all-EZ and heart all-EZ with DEF own God-EZ Lord and

تمام قوت خود دوست بدار.
 be-dar dust xud quwat-e tamam-e
 SUBJ-have friend own strong-EZ all-EZ

و دوم این است: همسایهات را مانند خود محبت نما. هیچ حکمی
 hukm-e hetŃ nema muhabat xud manand-e ra ham-saja-jet ast in duwom-e wa
 command-REL none do love own like-EZ DEF also-shade-2S is this second-EZ and

بزرگتر از این دو وجود ندارد.»
 na-dar-ad wudzud du in az buzurgtar
 NEG-have-3S existence two this from big-COMP

همسایه This word can of course also be translated simply as ‘neighbor’.

آن شخص به او گفت: « ای استاد، درست است، حقیقت را فرمودی— خدا یکی است
 an Ńaxs ba ʔu guft: « ʔi ʔstad, drest ast, haqiqat ra farmud-i — xda jek-i ast
 is one-ADJ God declare.PST-2S DEF truth is correct teacher O! say.PST 3S to person that

و به جز او خدایی نیست
 wa be dz-e ba wa ʔu xud-je u nest
 is.not God-REL 3S apart.from-EZ to and

و دوست داشتن او با تمامی دل و تمام عقل و تمام قدرت
 qudrat tamam-ε wa aql tamam-ε wa dɛl tamam-i-jɛ ba u dʌft-an-ε dust wa
 power all-EZ and mind all-EZ and heart all-NOM-EZ with 3S have.PST-INF-EZ friend and

و دوست داشتن همسایه مثل خود از همه هدایای سوختنی و
 wa suxt-an-i hədʌjʌ-jɛ hama-je az xud mesl-ε ham-sʌja dʌft-an-ε dust wa
 and burn.PST-INF-ADJ gifts-EZ all-EZ from own like-EZ also-shade have.PST-INF-EZ friend and

قربانی‌ها بالاتر است.
 ast baʌʌ-tar qurban-i-hʌ
 is above-COMP sacrifice-NOM-PL

هدایای This word (which is هدایا—the ی is an ezafa) is the plural of هدیه [hədija].

وقتی عیسی دید که جوابی عاقلانه داده است، به او فرمود: « تو از
 az tu farmud u ba ast dʌd-a ʌqelʌna dʒawʌb-e ke did isʌ waqt-e
 from 2S declare.PST 3S to is give.PST-PART wisely answer-REL that see.PST Jesus time-REL

پادشاهی خدا دور نیستی.» بعد از آن دیگر کسی جرأت نمی‌کرد از
 az na-me-kard dʒurʔat kas-e digar ʌn az bad nest-i dur xudʌ pʌdʃʌh-i-jɛ
 from NEG-MI-do.PST courage person-INDEF other that from after is.not-2S far God king-NOM-EZ

عیسی سؤالی بکند.
 bu-kun-ad sawʌl-e isʌ
 SUBJ-do-3S question-INDEF Jesus